

جزوه آموزشی جغرافیای ایران

تهیه شده توسط محسن یوسفی

درس یکم پایه دهم

۱- جغرافیا را تعریف کنید.

جغرافیا علم بررسی روابط متقابل انسان و محیط است.

۲- به دست آوردن اطلاعاتی در مورد کره زمین چه کمکی به ما می کند؟

دانش ما از محیط پیرامون و سایر مکان ها افزایش یابد.

۳- نقش علوم مختلف مانند جغرافیا در بهبود زندگی بشر را توضیح دهید.

انسان در طول تاریخ تلاش کرده است که ناشناخته های جهان هستی را معلوم و با استفاده از علوم مختلف، وضع زندگی خود را بهبود بخشد. یکی از علومی که به جرأت می توان گفت از قدیمی ترین دانش های بشری به شمار می رود، جغرافیاست.

۴- واژه جغرافیا اولین بار توسط کدام دانشمند یونانی به کار برده شد؟

اراتوستن

۵- مفهوم لغوی جغرافیا را بنویسید.

جغرافیا شامل کلمات (GEO) زمین (و) (GRAPHY) ترسیم (می باشد یعنی ترسیم زمین.

۶- تعریف جغرافیا از نظر اراتوستن را بنویسید.

مطالعه زمین به عنوان جایگاه انسان

۷- اهمیت دانش جغرافیا را بنویسید. www.my-dars.ir

جغرافیا آن قسمت از دانش بشری است که به انسان کمک می کند با ویژگی های طبیعی و انسانی و روابط بین آنها در محیط آشنا شود و از آنها در جهت بهبود زندگی خویش استفاده کند.

۸- ارتباط بین جغرافیا با سایر علوم را شرح دهید.

بین جغرافیا و سایر رشته‌ها ارتباط وجود دارد. جغرافیا با کمک گرفتن از سایر علوم به سؤالات خود پاسخ می‌دهد.

بنابراین برخی جغرافیا را پلی بین رشته‌های مختلف علوم می‌دانند که علوم طبیعی را به علوم انسانی پیوند می‌دهد.

۹- سه شاخه اصلی دانش جغرافیا را نام ببرید.

الف- جغرافیای طبیعی

ب- جغرافیای انسانی

پ- فنون جغرافیایی

۱۰- شاخه‌های اصلی جغرافیای طبیعی را نام ببرید.

الف- ژئومورفولوژی

ب- جغرافیای آب‌ها

پ- آب‌وهواشناسی

ت- جغرافیای خاک‌ها و....

۱۱- شاخه‌های جغرافیای انسانی را نام ببرید.

الف- جغرافیای جمعیت

ب- جغرافیای سیاسی

پ- جغرافیای اقتصادی

ت- جغرافیای شهری و....

۱۲- مهم‌ترین فنون جغرافیایی را نام ببرید.

الف- سنجش از دور

ب- سیستم اطلاعات جغرافیایی (gis)

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

پ- نقشه کشی یا کارتوگرافی

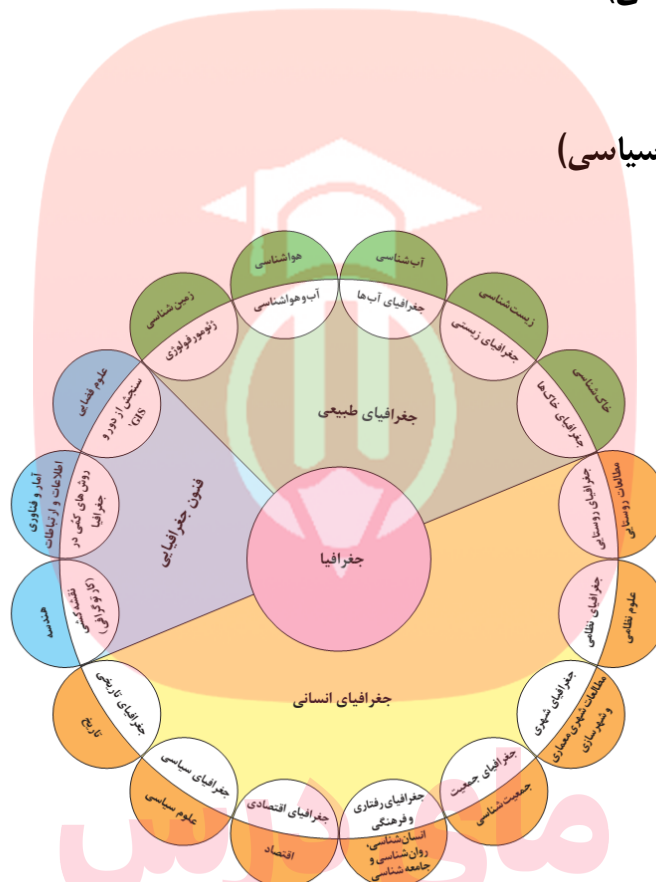
۱۳- هریک از شاخه های جغرافیا از کدام علم بهره می برد؟

ژئومورفولوژی (زمین شناسی)

آب و هوا شناسی (هواشناسی)

کارتوگرافی (هندسه)

جغرافیای سیاسی (علوم سیاسی)

شکل ۲- ارتباط بین علوم و فنون مختلف جغرافیا و شاخه های آن

۱۴- مفاهیم اساسی دانش جغرافیا را نام ببرید. **مفاهیم اساسی دانش جغرافیا را نام ببرید.**

www.my-dars.ir

مکان و روابط انسان و محیط

۱۵- تعریف مکان را بنویسید.

بسیاری از فعالیت های انسان در جا و محل معینی انجام می شود. این جا و محل را مکان می نامند؛ به طور مثال: خانه، مزرعه، مدرسه و کارخانه هر کدام، مکان است.

۱۶- نحوه تغییر شکل مکان ها چگونه انجام می شود؟

در هر مکان، پدیده های مختلفی هستند که بر یکدیگر تأثیر گذاشته و به نوبه خود از هم تأثیر می پذیرند؛ به طور مثال یک روستا را در نظر بگیرید که خاک، آب، سرمایه و نیروی انسانی آن بر نوع اشتغال آن تأثیر می گذارد. این روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری به صورت جریانی پیوسته در مکان ادامه دارد و سبب تغییر شکل مکان ها می شود.

۱۷- دو عامل مهم در جغرافیا را نام ببرید.

انسان و محیط

۱۸- محیط طبیعی متعادل است یا نامتعادل؟

متعادل

۱۹- انسان چگونه توانست تا از محیط خود بهر مند شود؟

با ورود انسان، زمینه های تغییر در محیط فراهم می شود. هوش و استعداد انسان به او در جهت تغییر کمک میکند تا از محیط خود بهره مند شود.

۲۰- چه عواملی موجب گسترش دسترسی انسان بر محیط شود؟

در دهه های اخیر، فناوری به کمک انسان آمده و سبب شده است که انسان در محیط، تأثیر بسیاری بگذارد. فناوری های جدید، انسان را قادر به بهره برداری از اعماق زمین کرده و میزان دسترسی انسان را گسترش داده است.

۲۱- محیط جغرافیایی چیست و چگونه به وجود می آید؟

انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می شود.

۲۲- دو گونه عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی را بنویسید.

الف- درک توان ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها

ب- نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته ها

۲۳- چرا جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است؟

از آنجا که جغرافیا توان روابط متقابل انسان را با محیط، مطالعه و بررسی می کند، بنابراین شناخت توان ها و ظرفیت های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست؛ پس جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است.

۲۴- روش مطالعه در جغرافیا چیست؟

کلی نگری یا دید ترکیبی

۲۵- چرا روش مطالعه در جغرافیا کلی نگری یا ترکیبی است؟

زیرا اجزاء و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یک دیگر عمل می کنند.

۲۶- اهمیت دید ترکیبی برای جغرافی دان را توضیح دهید.

دید ترکیبی به جغرافیایان کمک می کند تا به طور همه جانبه و جامع، پدیده ها را با تمام ویژگی های آن در یک مکان مورد مطالعه قرار دهد.

۲۷- اگر بخواهیم روستایی را با دید ترکیبی مطالعه کنیم باید به چه عواملی توجه کنیم؟

الف- میزان شیب روستا

ب- منابع آب سطحی و زیرزمین روستا

پ- وضعیت راه ها امکانات زیرساختی روستا

ت- وضعیت سیل خیزی و زلزله خیزی روستا

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir